

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

De exercitatione, arte & lectione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Iam his qui omissa rerū (qui nerui sunt in causis) diligētia quodam inani circa uoces studio lenescūt, idq; faciūt gratia decoris, quod in dicēdo mea quidē opinione pulcherrimū, sed quū sequi nō quū affectatur. Hęc a silitudine corporū pbat Fabius, & tandem insert. Curā ergo uerborū rerū uolo esse sollicitudinē. Cōtra eos q; anxie loquitur ait. Sed opus est studio & pcedente, & acq̄sita facultate, & quasi reposita. Nāq; illa querendi, iudicandi, cōparandi, anxietas dum disimus adhibēda est, nō quū dicimus. his Quintiliani uerbis conten tanea est sentētia Ciceronis li. i. de ora. quā Gellius etiā ponit lib. i. ca. xv. Quid em̄ (inquit) tam furiosum, q; uerborū uel optimorū atq; ornatissimorū sonitus inani, nulla subiecta sentētia nec scientia. Ca stritus quoq; rhetor (ut ait Gel. li. xi. ca. xiiij.) uenuste dixit. Ne patias mur ut aures nostrę cadentis apte orōnis sine grauitate sententię & gratia modis eblādīg; animū quoq; nobis uoluptati inani pſūdāt.

De uocabulī antiquis.

De antiquis Quintili. li. viij. sic ait. Obscuritas sit etiā uerbis ab usu remotis, ut si cōmentarios q; pontificū & uetusissimorū foedera, & exoletos scrutatus authores idipm petat, ex hisq; inde contraxerit q; non intelligūtur. hinc em̄ aliq; famā, eruditōis affectāt, ut quedā so li scire videātur. In eodē lib. At p̄ualit quidē iam multos ista persua sio, ut id iam demū elegāter atq; exquīsite dīctū putēt, quod interps tandem sit. Suffragat Gellius Quintiliano, ait em̄ ca. vj. lib. xi. Ver bis uti aut nūmīe absolutis excusatq; aut insidentibus, nouitatisq; durq; & illepidē par esse delictū uideāt, sed molestius culpansq; eē ar bitror uerba noua incognita, inaudita dicere q; imulgata & sordentia, noua aut uideri dico etiā que sunt inusitata & desita, tametisint uetus. Declarat hęc Gel. per apludā, flores, fraces, & bouinaor. Interim tamē antiquis utimur cū gratia, dum nō sint doctissimis ignota. nam ait Quintili. li. viij. Proprijs dignitatē dāt antiquitas, namq; & sanctiorē & magis admirabilē faciūt orationē, quibus non quilēbet fuerat usus, sed idem in. i. li. de eiusdē dicit. Opus est modo ut necq; crebra sint hęc, nec manifesta, quia nihil est odiosius affectatōe. idem li. viij. Prima uirtus est uitio carere. Huic sentētię suffragat illud Horatianū. Virtus est uitii fugere, et sapiētia prima Stultitia caruisse.

De exercitatione, arte & lectione.

De exercitatione ait Quintili. lib. i. hęc ipsa sine doctore perito, stu dio pertinaci, scribendi, legendi, dicēdi, multa & continua exercitatio ne per se nihil ualēt. De arte, sic ait eodē lib. Si qua in his ars est dis cendi, ea prima est ne ars esse uideaſ. De lectione. li. x. Lectio inq̄t nō

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

cruda, sed multa iteratione mollita, & uelut cōse cta memorie imitatione tradatur ac diu nō nisi optimus quisq; et qui credentem sibi minime fallat, legens est. Et tantulū de constructione & epistolaz rum compositione, si qua uidebunī hīc abesse spero me alibi dictur tametsi non omnia, quia nemo unus uenator omnes feras capit, & uerbū celeberrimi Columelle est. Nulla est ars quę singulari cōsumata sit ingenio, & authore flacco nostro, nihil est ab omni parte beatum, in hac scilicet lachrymarū urre, unde nos ad cōlum euehat ipsa pereftio, deus noster iesus christus Amen.

Secundę partis grāmaticę Despauterianę finit.

Argentorati ex Aedibus Matthiē Schurerij
Mense, IVLIO. Anno, M. D. XV.

Liber Societas Iesu Paderbornae

REGNANTE IMPERATORE CAE
SA RE MAXIMILIAN.P.F.
AVG. P.P.